

Sygn. akt VIII Pz 49/18

POSTANOWIENIE

Dnia 11 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w G. VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Grzegorz Tyrka

Sędziowie: SSO Teresa Kalinka

SSR Patrycja Bogacińska-Piątek

po rozpoznaniu w dniu 11 października 2018 r. w G.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy R. R.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w J.

o świadczenie rekompensacyjne

na skutek zażalenia pozwanej

na pkt 2 wyroku Sądu Rejonowego w G.

z dnia 23 kwietnia 2018 r. **sygn. akt** VI P 98/18

p o s t a n o w i a:

- zmienić punkt 2 wyroku w ten sposób, że zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 1 350 zł (tysiąc trzysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
- zasądzić od powoda na rzecz pozwanej kwotę 150 zł (sto pięćdziesiąt złotych) złotych tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

(-) SSO Teresa Kalinka (-) SSO Grzegorz Tyrka (-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

Sędzia Przewodniczący Sędzia

UZASADNIENIE

Powód domagał się zasądzenia od pozwanej na swoją rzecz kwoty 10 000 zł tytułem rekompensaty w związku z utratą prawa do deputatu węglowego w rozumieniu ustawy z dnia 12 października 2017r. o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla (Dz.U. z 2017r., poz. 1971).

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na swoją rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wyrokiem z 23 kwietnia 2018r. Sąd Rejonowy w G. VI Wydział Pracy i (...) w pkt 1 oddalił powództwo, a w pkt 2 odstąpił od obciążania powoda kosztami zastępstwa procesowego strony pozwanej.

Na uzasadnienie punktu 2 wyroku Sąd I instancji podał, że zgodnie z art. 102 k.p.c. w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może w ogóle nie obciążać kosztami strony przegrywającej. Przepis art. 102 k.p.c. zawiera klauzulę generalną, nie konkretyzuje pojęcia wypadków szczególnie uzasadnionych, pozostawiając ich kwalifikację, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności danej sprawy, sądowi (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Ł. z dnia 26 września 2013 roku, I ACa 466/13). Podstaw do jego zastosowania należy poszukiwać w konkretnych okolicznościach danej sprawy przekonujących o tym, że w danym przypadku obciążenie strony przegrywającej kosztami procesu na rzecz przeciwnika byłoby niesłuszne, niesprawiedliwe. Sąd I instancji uznał, że zostały spełnione przesłanki zawarte w art. 102 k.p.c., albowiem w chwili wytaczania powództwa sprawa miała charakter precedensowy, a tym samym powód mógł mieć subiektywne przekonanie o zasadności swego roszczenia.

Pozwana wniosła zażalenie, w którym zaskarżyła postanowienie zawarte 2 pkt wyroku. Pozwana zarzuciła naruszenie przepisów postępowania, a to:

- art. 98 § 1 w zw. z § 3 w zw. z art. 99 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie, tj. nieuwzględnienie, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony, w tym koszty wynagrodzenia radcy prawnego oraz koszty sądowe,
- art. 102 k.p.c. poprzez jego zastosowanie w sytuacji, gdy nie wystąpiła przesłanka szczególnie uzasadnionego przypadku pozwalająca na nieobciążanie strony przegrywającej kosztami procesu.

Pozwana domagała się zmiany postanowienia w zaskarżonym zakresie poprzez zasądzenie od powoda na swoją rzecz kwoty 1350 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania oraz kwoty 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, oraz zasądzenia od powoda na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Na uzasadnienie podano, że powód był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika i trudno przyjąć, że był subiektywnie przekonany o słuszności roszczenia. Ustawa z dnia 12 października 2017r. o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla dość precyzyjnie określa krąg osób uprawnionych do rekompensaty. Bezsporne było, że powód do tego kręgu osób nie należy. Powód po przejściu na emeryturę w 2016 roku, nie posiadał już prawa do deputatu węglowego. Kopalnie skutecznie wypowiedziały prawo do deputatu węglowego ze skutkiem na dzień 1 stycznia 2015 roku. Tymczasem jednym z warunków do nabycia prawa do rekompensaty było legitymowaniem się prawem do deputatu węglowego w okresie pobierania emerytury.

Powód wniósł o oddalenie zażalenia i zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Na uzasadnienie podano, że rozstrzygnięcie Sądu I instancji o kosztach procesu było prawidłowe.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie pozwanej zasługuje na uwzględnienie.

Powód w niniejszej sprawie domagał się zasądzenia kwoty 10 000 zł z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla na podstawie ustawy z dnia 12 października 2017 roku o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla. Zaskarżoną decyzją pozwana odmówiła powodowi prawa do spornego świadczenia, wskazując w uzasadnieniu, że jest on osobą nieuprawnioną.

Ustawodawca w art. 2 ust. 1 lit. a w/w ustawy do osób uprawnionych do tego świadczenia zalicza m.in. emerytów mających ustalone prawo do emerytury i pobierających to świadczenie, uprawnionych w trakcie pobierania świadczenia z tytułu emerytury do bezpłatnego węgla na podstawie postanowień układów zbiorowych pracy, porozumień lub innych regulacji obowiązujących w przedsiębiorstwie górniczym, które utraciły moc obowiązującą przed dniem wejścia w życie ustawy, na skutek zawartych porozumień lub dokonanych wypowiedzeń. Powód nie spełnia przesłanki art. 2 ust. 1 lit. a w/w ustawy.

Jedną z podstaw odstąpienia od obciążenia kosztami procesu strony przegrywającej w oparciu o przepis art. 102 k.p.c. może stanowić słuszność żądań w chwili ich zgłoszenia. Wypełniając wniosek o świadczenie rekompensacyjne, powód miał do dyspozycji pismo jak wypełnić wniosek wraz z pełną, czytelną informacją, kto jest osobą uprawnioną. Również w zaskarżonej decyzji odmownej pozwana ponownie wskazała podstawy rozstrzygnięcia.

Z treści pozwu wynika, że powód był świadomy, że nie jest osobą uprawnioną do spornego świadczenia w rozumieniu ustawy.

Odstąpienie od obciążania strony przegrywającej sprawę kosztami procesu poniesionymi przez jej przeciwnika procesowego jest możliwe jedynie w wypadkach szczególnie uzasadnionych, tj. wówczas, gdy z uwagi na okoliczności faktyczne konkretnej sprawy zastosowanie ogólnych zasad odpowiedzialności za wynik procesu byłoby sprzeczne z zasadą słuszności. Przyznanie przez ustawodawcę prawa do rekompensaty niektórym emerytom i rencistom nie przemawia za odstąpieniem osób nieuprawnionych od obciążania kosztami postępowania. Powództwo od samego początku było bezpodstawne i strona wnosząca pozew winna liczyć się z obowiązkiem poniesienia kosztów wywołanych swoim działaniem. Podstawą oceny, czy zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek może być zachowanie się strony w procesie, jak i jej sytuacja pozaprocesowa. Zdaniem Sądu Okręgowego, powód nie wykazał żadnej przesłanki, która uzasadniałaby zastosowanie art. 102 k.p.c. Należy dodać, że powód był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika i mógł ocenić wynik procesu.

W związku z tym zażalenie uwzględniono na podstawie art. 397 k.p.c. w związku z art. 386 § 1 k.p.c. i w pkt 1 sentencji postanowienia zmieniono punkt 2 zaskarżonego wyroku w ten sposób, że zasądzono od powoda na rzecz pozwanej kwotę 1 350 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika pozwanej została ustalona na podstawie § 2 pkt 4 w zw. z §9 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r., poz. 1804 ze zm.). Na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 16 listopada 2006 roku o opłacie skarbowej (jednolity tekst Dz.U. z 2018 roku, poz.1044) pozwana nie miała obowiązku uiszczenia opłaty skarbowej od pełnomocnictwa procesowego.

W pkt 2 sentencji postanowienia Sąd zasądził od powoda na rzecz pozwanej 150 zł tytułem kosztów postępowania zażaleniowego. Na kwotę tę składają się opłata w wysokości 120 zł stanowiąca wynagrodzenie pełnomocnika pozwanej ustalona na podstawie § 2 pkt 2 w zw. z §10 ust.2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r., poz. 1804 ze zm.) oraz opłata od zażalenia wynosząca 30 zł.

(-) SSO Teresa Kalinka (-) SSO Grzegorz Tyrka (-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

Sędzia Przewodniczący Sędzia